

Sygn. akt II Ca 15/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Pratkowiecka (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Sabina Ziser SO Sylwia Kornatowicz
Protokolant:	st. sekr. sąd. Roksana Babiarczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2013 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa K. S. i I. S.

przeciwko pozwanym M. D. i J. L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Głogowie

z dnia 10 października 2012 roku

sygn. akt I C 297/11

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz każdego z powodów kwotę po 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt II Ca 15/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Głogowie wyrokiem z dnia 10 października 2012 r. zasądził solidarnie od pozwanych M. D. i J. L. na rzecz powodów I. S. i K. S. kwoty po 7.500 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2011r.(pkt I) oraz zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz każdego z powodów kwoty po 1.906,31 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt II).

Sąd I instancji ustalił m.in. że w dniu 12 lipca 2009 r. powodowie podczas pobytu z dzieckiem na festynie w J. zostali bez żadnego powodu pobici przez pozwanych, wskutek czego doznali licznych obrażeń ciała, skutkujących rozstrojem czynności organizmu na okres powyżej 7 dni. W wyniku zajścia powód doznał stłuczenia głowy, licznych powierzchownych otarć naskórka na czole i skórze głowy, rozległego podbiegnięcia krwawego oraz obrzęku tkanek miękkich okolicy jarzmowej lewej, stłuczenia kręgosłupa szyjnego, zaczerwienienia i powierzchownego otarcia skóry szyi, stłuczenia klatki piersiowej, powierzchownych otarć naskórka na plecach, wstrząśnienia mózgu, obrzęku mózgu, uszkodzenia nerwu twarzewego po stronie lewej, podbicia oczodołów, krwiaków i sińców z tyłu głowy, na plecach oraz ogólnego stłuczenia. Na skutek zdarzenia powód poniósł 8 % uszczerbek na zdrowiu. Od momentu pobicia powód przez 1,5 miesiąca był niezdolny do pracy, zaś same dolegliwości utrzymywały się przez okres 8 – 9 miesięcy i były związane z ruchomością szyi; powód cierpiał na bezsenność, miał bóle głowy oraz przyjmował leki przeciwbólowe.

Powódka w wyniku zajścia doznała stłuczenia gałki ocznej, bolesności okolicy obu stawów skroniowo żuchwowych, stłuczenia kręgosłupa szyjnego. Miała rozcięte ucho, założono jej dwa szwy i nastawiono żuchwę. U powódki trwały uszczerbek na zdrowiu oceniony został na 7 %. Powódka w wyniku pobicia przez trzy miesiące przebywała na zwolnieniu lekarskim, leczyła się u neurologa i konsultowała z psychiatrą. Miała nastawianą dolną szczękę, było to bardzo bolesny zabieg. Cierpiała na bóle głowy oraz szczęki. Po zdarzeniu stała się osobą lękliwą, utraciła zaufanie do ludzi, miało to negatywny wpływ na jej pracę jako przedstawiciela handlowego.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2010 r., II K 181/10 Sąd R. G. ustalił m.in., że pozwani działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, publicznie i bez powodu, okazując lekceważenie porządku prawnego, wzięli udział w pobiciu małżonków S. i za to skazał ich na kary pozbawienia wolności z warunkowych zawieszeniem ich wykonania oraz nałożył obowiązek zapłaty nawiązek na rzecz powodów, w łącznej kwocie 3.200 zł.

Sąd Rejonowy powołał się na art. 11 k.p.c. i przyjął, że jest związany ustaleniami poczynionymi w postępowaniu karnym. Żądania powodów miały swoje uzasadnienie w przepisach art. 415 k.c. oraz art. 441 § 1 k.c., 444 § 1 i 2 k.c. oraz 445 §1 k.c., a żądane zadośćuczynienie w kwotach po 7.500 zł było adekwatne do doznanych przez powodów krzywd i nie było wygórowane.

Pozwani zaskarżyli powyższy wyrok w części uwzględniającej roszczenia o zadośćuczynienie ponad kwoty po 3.000 zł na rzecz każdego z powodów.

Zarzucili sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wskazując, iż powód K. S. przyczynił się do zdarzenia, w którym odniósł obrażenia. Podnieśli również, że powodowie w związku z zakończeniem postępowania karnego otrzymali nawiązki w łącznej kwocie 3.200 zł, natomiast samo zdarzenie nie spowodowało u powodów pozbawienia środków do życia ani nie wiązało się z długotrwałym procesem leczenia, zaś cierpienia psychiczne były spowodowane w znacznej mierze sytuacją rodzinną powodów, a nie pobiciem.

Powołując się na powyższe pozwani domagali się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa ponad kwoty 3.000 zł na rzecz każdego z powodów oraz zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o oddalenie apelacji oraz zasądzenie na ich rzecz od pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd I instancji dokonał ustaleń faktycznych, które znajdują oparcie w zebranych materiałach dowodowych. Nie budzi również zastrzeżeń ocena prawna tych ustaleń.

Tym samym ocena faktyczna i prawna Sądu Rejonowego została przyjęta przez Sąd Okręgowy jako podstawa własnego rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu Okręgowego, wysokość zasądzonego zadośćuczynienia uwzględnia rozmiar cierpień i krzywd, jakich powodowie doznali w związku z ich pobiciem przez pozwanych.

W orzecznictwie sądowym ugruntowana jest zasada, wedle której wysokość zadośćuczynienia za krzywdę z art. 445 § 1 k.c. winna mieć charakter kompensacyjny; zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia krzywd w postaci cierpień fizycznych i psychicznych. Powinno ono uwzględniać nie tylko krzywdę istniejącą w chwili orzekania, ale również taką, którą poszkodowany będzie w przyszłości na pewno odczuwać, oraz krzywdę dającą się z dużym prawdopodobieństwem przewidzieć. Zasadniczą przesłanką przy określeniu jego wysokości jest stopień natężenia krzywdy, tj. cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych (vide: uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973r., III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 145). Decydujące znaczenie dla oceny rozmiaru krzywdy mają takie okoliczności, jak rodzaj, charakter, długość i intensywność cierpień fizycznych i psychicznych, stopień i trwałość kalectwa, wiek poszkodowanego, wpływ choroby na psychikę poszkodowanego. Z kolei wysokość stopy życiowej społeczeństwa ma jedynie charakter uzupełniający w stosunku do jego funkcji kompensacyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2006r., IV CSK 80/05, OSNC 2006, nr 10, poz. 175).

Zdaniem Sądu Okręgowego, zasądzone na rzecz powodów zadośćuczynienie odpowiada powyższym zasadom. Można wręcz postawić tezę, że jest ono stosunkowo umiarkowane, mając na uwadze okoliczności i przebieg pobicia powodów przez pozwanych, doznane wskutek tego zdarzenia obrażenia oraz wysokość poniesionego uszczerbku na zdrowiu.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd I instancji był związany ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa przez pozwanych. W wyroku tym ustalono m.in., że pozwani dokonali pobicia małżonków S. działając bez powodu i okazując rażące lekceważenie porządku prawnego. Zatem Sąd Rejonowy słusznie ustalił, że wina pozwanych była bezsporna i nie można było przyjąć współodpowiedzialności powodów za zaistniałe zajście.

Ponadto pozwani nie wykazali przyczynienia się powodów do powstania szkody, które uzasadniałoby zmniejszenie zadośćuczynienia w oparciu o art. 362 k.c. Jeśli nawet przyczyną pobicia była kłótnia pomiędzy powodem a pozwanymi, to już nie sposób uznać, że pomiędzy taką kłótnią a zaistniałym zdarzeniem w postaci pobicia jednej strony konfliktu przez drugą, istniał adekwatny związek przyczynowy. Co do zasady nie można bowiem przyjąć, że normalnym następstwem kłótni jest bójka czy pobicie, i to z tak poważnymi skutkami, jakie bezpośrednio dotknęły powodów.

Niezasadny jest zarzut pozwanych co do przeprowadzenia w sprawie dowodu z opinii biegłego psychologa, zamiast psychiatry. Powodowie nie leczyli się na choroby psychiatryczne, natomiast badanie psychologiczne było uzasadnione stwierdzonymi u nich zaburzeniami w postaci stresu pourazowego. Sporządzone przez biegłego psychologa opinie są rzeczowe, spójne i logiczne, brak jest więc podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej.

Przyznane powodom wyrokiem karnym nawiazki w łącznej kwocie 3.200 zł nie mogły mieć wpływu na wysokość zasądzonego zadośćuczynienia. Sąd I instancji trafnie przyjął, że nawiazki nie rekompensują powodom krzywdy doznanej w związku z pobiciem. Ponadto nawiazka ma inny cel niż rekompensowanie szkody. W pierwszym rzędzie jest ona środkiem karnym, który sąd ma obowiązek orzec w przypadku skazania za przestępstwo o charakterze chuligańskim (art. 57a k.k.), bez względu na rozmiar wyrządzonej szkody, a nawet w razie jej braku.

Reasumując, zaskarżony wyrok w pełni odpowiada prawu, stąd też apelacja jako bezzasadna została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i § 13 ust. pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348).